

посередництво брокерські компанії стягують комісію у вигляді відсотка від суми угоди.

Дилінгові центри займають нішу своєрідних посередників здійснюючих співробітництво з невеликими групами фізичних осіб і акумулюють їх для комерційних банків.

Приватні особи здійснюють великий спектр конверсійних і арбітражних операцій, пред'являють попит на валюту з метою туризму, покупки різних товарів в інших країнах, конверсії заробітної плати й т.п. Крім того, вони так само проводять спекулятивні операції.

Учасники ринку використовують ФОРЕКС для досягнення однієї або декількох цілей, таких як:

1. Забезпечення торгівлі і інвестицій

Компанії-імпортери купують іноземну валюту, щоб придбати товари за кордоном і реалізувати їх у себе в країні. Компанії-експортери отримують виручку в іноземній валюті, яку необхідно обміняти на національну, для покриття витрат і т. д.

2. Хеджування

Зовнішньоторговельні компанії постійно піддаються ризику зміни обмінного курсу їх національної валюти і валюти тієї країни, де вони реалізують свою продукцію. Несприятлива зміна курсу може привести до серйозних збитків. Валютний ринок форекс дозволяє компанії застрахувати себе від зміни валютних курсів і, відповідно, знизити ризик можливих збитків.

3. Спекулятивні операції

Обмінний курс змінюється залежно від співвідношення попиту і пропозиції на кожну з валют. Трейдери можуть отримати прибуток, купуючи валюту за нижчим курсом і продаючи за вищим, або навпаки - продаючи за вищим і купуючи за нижчим. На долю спекулятивних операцій припадає велика частина операцій валютного ринку Forex.

Слід відмітити, що основний обсяг валютних операцій не має прямого зв'язку з міжнародною торгівлею або інвестиціями. Більшість таких операцій здійснюються банками з цілями отримання прибутку і є спекулятивними.

Список використаних джерел:

1. Закон України Про цінні папери і фондовий ринок. [Електронний ресурс]. Електронний ресурс]. - режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2016. - № 436-IV [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Бобкова А.Г., Моїсєєв Ю.О. Біржове право: Навчальний посібник. - Київ: Центр навчальної літератури, 2005. -200с.
4. Сохацька О.М. Біржова справа: Підручник. - Тернопіль: Карт-Бланш, 2003.

Правове регулювання електронної біржової діяльності

Шевчук А.І., студент 4 курсу факультету №2 НАВС

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент *Грущенко О.А.*

Останні роки в українській та міжнародній практиці все більш стала проявлятися тенденція переводу біржової торгівлі в електронний

простір, в систему так званого інтернет-трейдингу. Комп'ютеризація фондової торгівлі та перевід цінних паперів з паперової форми в бездокументарну дозволили радикально прискорити депозитарно-реєстраційні та клірингові операції, внести нові позитивні елементи в торговий процес.

Зокрема, сучасні біржі стали центром віртуальної торгівлі, коли особиста присутність операторів у біржовому залі не потрібна, вони можуть здійснювати торгівлю прямо зі свого будинку або офісу. При цьому всі заходи щодо регламентації біржової торгівлі (у частині котирування, виконання угод, їх юридичного оформлення і т.д.) здійснюється в автоматичному режимі.

Названі плюси комп'ютерних мереж зумовили їх швидке поширення як на товарних, так і на валютно-фондових біржах світу.

Стандартна архітектура комп'ютерної біржової системи будується на трьох взаємопов'язаних підсистемах:

- 1) центральної, в яку вводяться дані;
- 2) системі орієнтації заявок;
- 3) операційної системі реального часу, яка поширює ключову інформацію про ринок в онлайн режимі. Всі заявки від учасників біржової торгівлі надходять в автоматизовану систему від брокерських фірм членів біржі, що діють за дорученням клієнтів або самотійно. Тут слід відзначити ту обставину, що заявки можуть формулюватися в різній формі: наприклад, купити або продати цінні папери за певною, замовленою клієнтом ціною. Комп'ютер повинен врахувати всі побажання продавців і покупців. Тому заявки автоматично ранжуються (шикуються по пріоритету) залежно від цін виконання; в групі з однаковими цінами виконання перевага віддається тим клієнтам, чиє замовлення надійшло в систему раніше. З ранку, як правило, торгово-біржова система перебуває в підготовчій фазі; автоматизована система приймає заявки без здійснення будь-яких угод. Потім ринок відкривається. Залежно від зазначених цін в заявках, біржовий комп'ютер розраховує ціну відкриття, при якій задовольняється найбільше число запитів про покупку і пропозицій про продаж. Зазвичай ринок відкривається з деяким стрибком котирувань вгору або вниз, залежно від настроїв інвесторів, котирувань ф'ючерсів на американські фондові індекси та інші факторів. Ще одна функція біржової комп'ютерної системи - давати розгорнуту інформацію учасникам фондового ринку про поточний стан акцій певної компанії в будь-який момент часу. Така інформація включає в себе такі відомості: тип акцій даної компанії (прості, привілейовані), обсяг обороту в гривнях по даних паперах з моменту відкриття ринку, кількість замовлень на продаж і купівлю акцій, ціни попиту та пропозиції і деякі інші відомості. В Україні існує Концепція розвитку ф'ючерсної біржової торгівлі, в основі якої впровадження електронних біржових площадок, що дозволяють торгувати в режимі реального часу. Однак дотепер біржова торгівля з використанням ЕТС (електронних торгових систем) на товарних біржах України носить обмежений характер.

Це багато в чому пояснюється відсутністю досвіду й необхідної правової бази, що відображає специфіку цієї форми біржової торгівлі. Так, правова основа ведення біржової торгівлі з використанням ЕТС

представлена, насамперед, Правилами біржової торгівлі, затверджуваними біржами. У той же час, як показує їхній аналіз, багато положень Правил не відповідають загальним нормам Господарського кодексу України, Цивільному кодексу України, Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» [1], Закону України «Про електронно-цифровий підпис» [2] й інших нормативно-правових актів.

Отже, можна зробити висновок, що головна перевага електронної біржі в можливості проведення торгових операцій у будь-який час доби. У брокерів з'являється можливість торгувати в ті години, коли звичайна біржа закрита, тобто це потенційний додатковий прибуток для брокерських компаній.

По-друге, брокери одержують максимальний доступ на ринки. Для брокера дуже вигідно те, що йому необов'язково увесь час особисто бути присутнім на торгах, а можна знаходитися практично в будь-якій точці земної кулі. Додаткова перевага електронної біржі - це, як правило, більш низькі операційні витрати. На думку великих брокерів, що беруть участь в електронній торгівлі, електронна система має таку немаловажливу для них перевагу, як конфіденційність. У традиційному біржовому залі брокери знають один одного; знають, інтереси якої компанії представляє кожен брокер; тому якщо брокер, що представляє яку-небудь велику фірму, починає, скажемо, активно чи скуповувати продавати які-небудь контракти, то брокери в залі відразу ж роблять для себе відповідні висновки і змінюють свою тактику. В електронній системі такого немає, ніхто з брокерів, що сидять біля терміналів, не знає, чиї накази він бачить на екрані дисплея.

Крім того, брокери бачать відразу кілька найкращих цін покупки і продажу (а в біржовому залі - тільки одну найкращу ціну покупця й одну найкращу ціну продавця).

Список використаних джерел:

1. Про електронні документи та електронний товарообіг: Закон України від 22 травня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 36. - Ст. 275.
2. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22 травня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 36. - Ст. 276.

Основні тенденції розвитку світової біржової торгівлі

Какун В.В., студент 4 курсу факультету №2 НАВС

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент Грущенко О.А.

Глобалізація світової економічної системи і науково-технічний прогрес істотно змінили технічні можливості проведення торгів на біржах за останніх 30 років. У світовій практиці ринкового господарювання серед інших форм організації торгівлі важливе місце належить біржовим торговельним операціям. Свідченням цього може бути той факт, що сьогодні 30% усього світового товарообороту припадає на біржовий ринок.

Сьогодні біржова торгівля представляє індустрію, об'єднуючу різні суб'єкти. Сучасний рівень технологій дає можливість всім охочим брати участь в торгах в реальному режимі часу.